

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

COTTAGEPARKEN

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

07.03.2012
Simon Harboe
2011-7.82.07/173-0001

Kommune:
Adresse:

Lyngby-Taarbæk Kommune
Strandvejen 550 og Taarbæk
Strandvej 2, 2930 Klampenborg
Cottageparken

Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

1978 og 1979
*"Porthuset ("den gule cottage") og
"den røde cottage" (tidl.
køkkenbygning) (1840'erne af
Gottlieb Bindesbøll).*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Porthuset, Den Gule Cottage, ligger på plænen vest for Bellevue Strand.

Porthuset er en énetages bindingsværksbygning med helvalmet stråtag. Vinduerne er torammede og krydsopsprossede. I tagfladerne sidder stråttækte heltagskviste, hvoraf den ene har urværk, og i rygningen, som har mønning med kragetræer, sidder to murede skorstenspiber med krone. I gavlen mod syd findes et nyere, større vinduesparti. Dørene i den nordvendte gavl og i den østvendte langside er flammerede revledøre. Døren i den vestvendte langside er en tofløjet flammeret vinterdør, bag hvilken der sidder en nyere dør. Vinduerne er malet i en mørk nuance, de murede tavler er kalket i en okkergul nuance og det rigt detaljerede bindingsværk fremstår i en svag, grøngul nuance.

I det indre rummer bygningen et køkken og to forbundne rum hvorimellem der findes et toilet og en trappe til tagetagen. Interiøret er kendetegnet ved nyere bræddegulve, ældre døre og gerichter samt spor efter en ovn niche. Tagetagen anvendes til opbevaring.

Den Røde Cottage, den tidligere køkkenbygning, ligger i Cottageparken mellem Strandvejen og Taarbæk by. Bygningen, der er grundmuret og to etager høj, har torammede vinduer og et teglhængt heltag af ældre vingeteg. Bygningen har sortmalet sokkel, rødkalkede mure, hvide vinduer samt hvide kordon- og hovedgesimser. I tagfladerne sidder en hvid skorstenspipe med sokkel og dækplade, et ældre ovenlysvindue samt flere nyere udluftninger. I gavlen mod nord findes en flammeret dør med overvindue. Mod syd findes en mellemgang i glas som fører over til to mindre bygninger i lodretstående, sortmalede brædder med heltage af tegl. Mellemgangen og de to mindre bygninger er ikke omfattet af fredningen.

Den Gule Cottage

Den Røde Cottage

I det indre er stueetagen kendetegnet ved en entré med trappe til førstesalen, toilet og et større, gennemlyst rum. Trapperummet er dekoreret af kunstneren Jeppe Eisner. Interiøret er kendetegnet ved nyere trægulve og nyere lofter. Vinduerne har forsatsrammer. Der er kælder under dele af bygningen.

— BYGNINGSHISTORIE

Begge cottager blev opført i 1844 af arkitekt M. G. Bindesbøll til Klampenborg Vandkur- Brønd- og Søbadeanstalt der, som Danmarks første kurbadeanstalt, åbnede 15. juni 1845.

Den Gule Cottage fungerede oprindeligt som portnerbolig for kurbadeanstalten. Under den seneste restaurering blev farvesætningen ført tilbage til den oprindelige.

Den Røde Cottage fungerede oprindeligt som køkkenbygning for Klampenborg Kur-, Brønd- og Søbadeanstalt.

Begge bygninger fungerer aktuelt som restaurationer.

— KILDER

Ingen angivet.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den Gule Cottages miljømæssige værdi knytter sig til den solitære placering på den græsklædte skråning vest for Bellevue Strand. Den frie placering og uhindrede udsigt mod øst over Øresund, giver i samspil med den romantiske arkitektur og de store, enkeltstående træer, bygningen en karakter af monument.

Den Røde Cottages miljømæssige værdi knytter sig til den solitære placering midt i Cottageparken, med tæt bevoksning mod vest og en større græsflade mod øst, for enden af hvilken Øresund skimtes gennem træerne. Bygningen ligger som den eneste i Cottageparken og fremstår med sin enkle arkitektur og tætte kontakt til skoven, som en simpel og romantisk eremitage i det kultiverede parklandskab.

Hertil kommer, i en større skala, de to cottagers beliggenhed i Cottageparken, i kort afstand fra den tidligere Søbadeanstalt for kvinder på Taarbæk Strandvej 82. De tre bygninger udgør tilsammen de tilbageværende bygninger fra det oprindelige Klampenborg Vandkur- Brønd- og Søbadeanstalt.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den Gule Cottages kulturhistoriske værdi relaterer sig til M. G. Bindsbølls tidstypiske og egensindige, udpræget romantiske bindingsværksarkitektur, som denne viser sig i tømmerets dekorative fremtræden, stråtagets kraftige udhæng og i de stråtækte heltagskviste med udskårne vindskeder. Det romantiske formsprog er i dette tilfælde afstemt efter funktionen som adgangsbygning til det landlige, sommerlige og rekreative kurbadeområde. Uret og klokkeværket i den vestvendte tagflades kvist vidner om bygningens oprindelige, officielle funktion som portbygning.

Den Røde Cottage – den tidligere køkkenbygning – kulturhistoriske værdi, relaterer sig til den brandsikre opførelse i grundmur med tegltag. Hertil kommer den uformelle og nøgterne fremtræden der forekommer inspireret af datidens engelske arkitektur, og som samtidig indvarsler den saglighed, som prægede flere af M. G. Bindsbølls senere værker.

Den kulturhistoriske værdi knytter sig endvidere til det mangfoldige kunstneriske virkefelt, som M. G. Bindsbøll besad, og som kommer til udtryk i de to samtidigt opførte og dog meget forskellige cottager.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den Gule Cottages arkitektoniske værdi ligger i det kraftfulde og tunge, romantiske formsprog med helvalmede, vandret afskårne tagflader og rigeligt med fyldtømmer samt hele to skorstspiber til den ellers relativt lille bygning. De enkelte bygningselementer, herunder bindingsværk, stråtag, kviste og skorstene, er alle kraftigt dimensioneret, hvilket giver bygningen et konstruktivt manieret udtryk. Hertil kommer det gennemgående visuelle koncept i form af kryds- eller stjerneformen, der går igen i bindingsværket, vinduernes opsprosnings, revledørenes flammeringer og i skorstenenes afslutninger.

Den Røde Cottages arkitektoniske værdi ligger i det enkle bygningsvolumens skarpt skårne formsprog, der står uden anden detaljering end kordon- og hovedgesims. Udtrykket er gennemgående prunkløst, med en lille sokkel, en varieret vinduesplacering og en meget lav rejsning på taget, som er uden opskalkning. Hvor sokkel, gesimser og tagflader understøtter en horisontal bevægelse, opvejes denne af de højtsiddende vinduer og trekantgavlene, der visuelt løfter bygningen. Resultatet er en i særdeleshed velafbalanceret og velproportioneret bygning, som ved hjælp af få virkemidler, har en levende og underfundig fremtræden.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I Den Gule Cottages ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bindingsværksbygningen med alle oprindelige bygningsdele og -detaljer, herunder fyldtømmer, vinduernes opsprosnings og indfatninger samt det stråttækte tag med kviste og skorstenspiber. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning og oprindelige farveholdning.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til trappen og skorstenen samt den traditionelle materialeholdning.

I Den Røde Cottages ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den grundmurede bygnings enkle og prunkløse arkitektur med markant kordongesims, torammede vinduer og teglhængt heltag med skorstenspibe. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til trappen, skorstenen og kælderen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Det anbefales, at det nyere, meget store vindue i Den Gule Cottages sydvendte gavl erstattes af vinduer som i form og udtryk harmonerer med bygningens alder og arkitektur.